

[Aksel Larsen.]

til hr. Adenauers regering og love velvilje overfor dens militariseringsplaner.

Vi skal på tirsdag endeligt have lejlighed til at diskutere hele dette spørgsmål i folketinget, men det bør ikke kun diskuteres i folketinget, og afgørelsen af det kan og bør ikke træffes, uden at det danske folk høres. Det kan og bør ske gennem en folkeafstemning, idet folketinget slet ikke har mandat til, uden at have hørt vælgerne mening, at træffe beslutning. Jeg henstiller alvorligt til hvert eneste medlem af tinget at lytte til befolkningens røst, at sætte sig i forbindelse med sine egne vælgere og rette sig efter deres mening. Selvom den måde, hvorpå man her i folketinget i 1949 afviste forslaget om at sende Atlantpagten til folkeafstemning, såvel som alt, hvad der siden er passeret og vedtaget på den atlantiske politiks område, ikke just giver grund til formodninger om, at de tre atlantiske partier her i salen vil være særlig velvilligt indstillet overfor tanken om at lade vælgerne gennem en afstemning sige ja eller nej til ny tysk militarisme, kan det dog håbes, at vælgerne selv i den kommende tid vil gøre regering og folketing klar over, at dette er deres vilje.

Fra det udenrigspolitiske nævns møde i formiddags foreligger netop en meddelelse om, at tre partier, socialdemokratiet, venstre og konservative, er enige om, at Danmark ikke alene ikke skal benytte sin vetoret i spørgsmålet om Vesttysklands optagelse i Atlantpagten, men at det ikke bør tage noget særstandpunkt til denne sag, altså kan stemme for tysk genoprustning. Det er givet, at dette de tre partiers standpunkt i dag ikke er det danske folks standpunkt, heller ikke deres egne vælgeres standpunkt. Vælgerne kan endnu nå at kalde de tre partier til orden og sikre sig, at ikke tre partiledelser, men folket selv træffer den afgørelse, hvis udfald er mere end livsvigtig for Danmark og det danske folk.

Formanden: I anledning af det ærede medlem hr. Aksel Larsens bemærkninger vedrørende tilrettelæggelsen af det første møde i folketingsåret skal jeg gøre opmærksom på, at det er tilrettelagt i henhold til betænkningen over forslag til Danmarks

Riges Grundlov og i henhold til det afsnit, der lyder således (rigsdagstidende 1952—53, tillæg B. sp. 368):

„Der har i udvalget været enighed om, at statsministeren skal afgive den i § 38 omhandlede redegørelse på det første møde i rigsdagsåret uden at afvente valg af formand og næstformand samt i tilfælde af nyvalg, uden at prøvelsen af mandaterne har fundet sted, jfr. § 35, stk. 2. Den almindelige forhandling, der skal finde sted på grundlag af statsministerens redegørelse, kan naturligvis først påbegyndes, efter at rigsdagen er sat ved valg af formand og næstformand, og efter stedfundet nyvalg først, når prøvelsen af mandaterne har fundet sted.“

Viggo Starcke: Når man skal diskutere den højtærede statsministers trontale — jeg foretrækker det gammeldags ord — er det en meget rodet og omfattende samling af problemer, man kommer ud for. Jeg opfatter imidlertid ikke opgaven sådan, at man skal diskutere alle de ting, som den højtærede statsminister nævner i sin tale, men at man derimod skal finde frem til en hovedlinje i de afgørende problemer, der står til debat.

Et af de områder, som den højtærede statsminister var inde på, er forhandlingerne og beslutningerne i Nordisk Råd fornylig, hvor interessen særlig samlede sig om planerne om et nordisk fællesmarked. Hvis der kunne skabes et nordisk fællesmarked med fjernelse af toldskrænker og restriktioner mellem de tre lande, er det givet, at det i mange retninger ville være en styrkelse og en fordel, men det, som er opgaven, er at opnå denne fordel uden at rage sig ind i ulemper på andre områder. Der er her noget, som er betænkeligt: planerne om en fælles nordisk toldtarif. Hvis retningslinjerne for et nordisk fællesmarked skal være, at man skal prøve at indrette toldsatserne i de skandinaviske lande efter de højeste toldsatsers princip, risikerer man for at vinde et nordisk marked af ofre et europæisk marked og måske et verdensmarked. Hvis man derimod sigter på et nordisk samarbejde efter de laveste toldsatsers princip, så vil det være en stor konstruktiv opgave at realisere noget sådant.

Der kunne jo også tænkes dette, at man